



## Een rondleiding in mijn tuin

In deze vreemde (corona) tijden prijs ik mij gelukkig met mijn tuin. Hier kunnen we in alle rust en veiligheid ontspannen. Ik beseef maar al te goed dat veel mensen deze luxe niet hebben. Graag had ik jullie willen uitnodigen om hier mee van te genieten maar dat is (op het moment van schrijven) illegaal. Daarom neem ik jullie maar mee op een virtuele tour. Welkom in de tuin van toen!

### ● Halte 1: De oorspronkelijke tuin

We hebben een mooie dag gekozen voor een rondleiding. De lucht is blauw, de zon straalt en er is weinig wind. Wanneer we buiten komen valt een braak stukje grond op. Dat is normaal. Slechts enkele weken geleden stond hier nog een garage. Dit verhard stukje grond is teruggegeven aan de natuur. We hebben al een poel gegraven en de rest wordt met de tijd een bloemrijk grasland. Aan de andere kant staat onze muurserre, vorig jaar gebouwd op de fundering van een oud hondenhok. De muren zijn opgetrokken uit kalkhennep en de serre zelf is tweedehands en helemaal opgesmukt. In de serre staan vandaag onze jonge kiemplantjes van tomaat, paprika en aubergine. Ze dragen klinkende namen zoals paprika 'King of the North', paprika 'Sweet banana', tomaat 'Zebra rosso',... Tegen de muur van de serre staan de knoppen van de serredruiven klaar om te ontplooiën.

Als we ons even omdraaien kan je zien dat ook de gevels van het huis niet onbenut blijven. Tussen de klimplanten hangen nestplaatsen voor vogels en wilde bijen en is er ook een schuilplaats voor vleermuizen. De vogelnestkasten worden niet gebruikt maar er nestelen gelukkig wel nog huismussen onder het dak. Maar voor hoelang nog? De nestkasten voor wilde bijen worden wel volop gebruikt. Op dit moment vliegen gehoornde metselbijen druk op en af. Later op het seizoen volgen nog de rosse metselbij, blauwe metselbij, ranonkelbij,...

We lopen verder op een aarden pad. Aan de linkerkant staat een strook met uitgroeiende struiken. In het lange gras onder deze struiken vinden we hier in de zomer grote glimworm. Aan de rechterkant hebben we een stukje gras met enkele jonge bomen en aan de rand een haag. In het gras staan sterhyacint en nog enkele verlepte krokussen. Die staan er dankzij de bloembollen die we deze herfst plantten. Wolverine, onze kat, komt naar ons toegelopen. Wat verder ligt er nog een fundament van een oud kot. Gelukkig valt deze niet op onder het mos en de naaldenkervel. De naaldenkervel maakt heel fijne witte bloemetjes en is een aantal jaren geleden ontsnapt uit de moestuin. Hij vindt het hier blijkbaar fijn net zoals het groot duinsterretje.

Dit mosje vind je normaal enkel in duinen of op daken. Aan de linkerkant van het pad is de struikenrand overgegaan in een houtwal. Hier en daar zijn ook verwilderde hoekjes waar stapels stenen of hout liggen of brandnetels hun gang mogen gaan. Deze 'vuile' hoekjes zijn superbelangrijk voor de biodiversiteit. De egel vindt er een overwinteringsplek. De brandnetel is dan weer een waardplant voor heel wat vlinders en andere insecten.

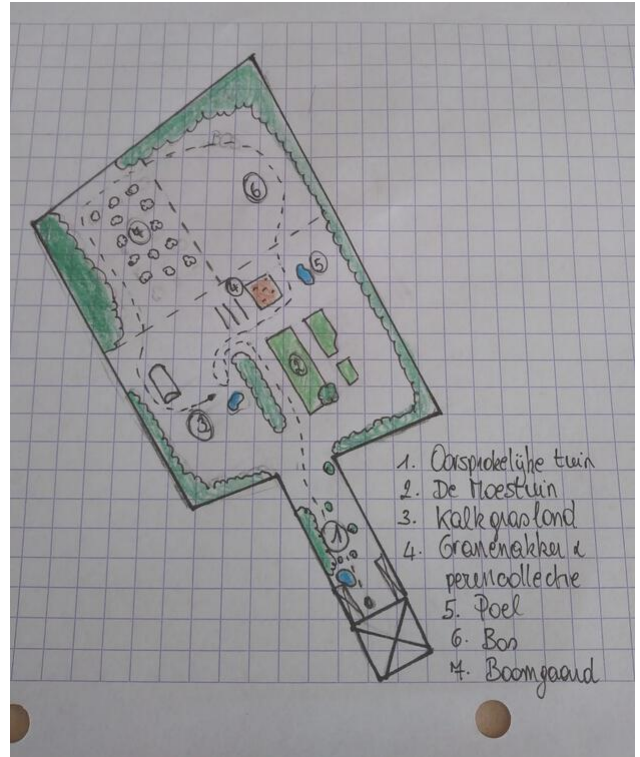
## ● Halte 2 en 3: De moestuin en kalkgrasland

We verlaten nu de oorspronkelijke tuin en komen in wat vroeger een koeienweide was. Deze is op slechts zes jaar tijd onherkenbaar veranderd. Langs de rand van het terrein staat een al goed ontwikkelde haag. De wei is opgedeeld in verschillende stukken. Aan de rechterkant ligt onze moestuin ongeveer 3 aren groot.

Deze bestaat uit drie grote percelen waarvan één met vaste planten. De moestuin beheren we helemaal volgens de principes van het ecologisch tuinieren. Er staan nog enkele wintergroenten in zoals prei, snijbiet en kolen. Het groen van de look en ajuin is reeds zichtbaar. De felroze bloesems van de perzik springen in het oog. Deze boom staat op de hoek van de moestuin. Wat verderop staat een grote pot in de moestuin. Daaronder staat een zeekool. Een delicatessen. Rond de pot staan nog andere zeekoolplantjes. Die eten we niet op maar laten we in bloei komen. Deze zijn een ware delicatessen voor een heleboel insecten. Aan de linkerkant worden we geflankeerd door een witte muur van sleedoornbloesems.

Speciaal aangeplant voor de sleedoornpage, uiteraard! Achter de sleedoornhaag zie ik een netje zwiepen. Dat is Lieven. Hij is op zoek naar insecten met als doel alle soorten in onze tuin inventariseren. Hij zit ondertussen aan 1125 soorten! Hij staat naast de kleinste en oudste poel. Deze is drie of vier jaar geleden gegraven en dit jaar is er een primeur! Jawel, er drijven drie kwakjes kikkerdril in. Het zijn niet langer zwarte bolletjes maar ondertussen kleine wriemelende embryo's.

De grond die we hebben uitgegraven ligt naast de poel op een hoop. Hier bevinden zich de meest zeldzame planten van onze tuin. Ze zijn er niet allemaal van nature gekomen maar de kleine pimpernel, paarse morgenster, groot streepzaad, wildemanskruid,... gedijen er goed.



### PLATTEGROND VAN DE TUIN

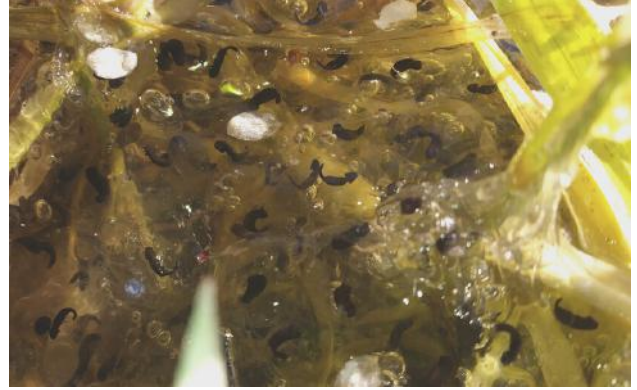
Tussen de plantjes liggen nog blote stukjes aarde. Nog zo'n zeldzaamheid in de natuur. Er vliegen heel wat solitaire bijtjes rond die in de grond hun nestje willen maken. Op de voet gevolgd door hun respectievelijke parasitaire bijen. We staan hier trouwens in ons 'kalkgrasland' Het is te zeggen dat we dit stukje regelmatig maaien met de zeis en we er onze eierschalen in rond strooien. Het gras wordt weggevoerd naar onze moestuin waar het gras de grond wel mag verrijken.

Zo verarmen we de grond van ons grasland en krijgen ook andere planten dan gras de kans om te groeien. In de zomer bloeien de margrietten en beemdkrone abundant. Grote ratelaar moet ons meehelpen het gras te onderdrukken. Deze plant parasiteert op gras. Vorige week hebben we hier ook twee planten ontdekt waarvan we vermoeden dat het wel eens orchideeën zouden kunnen zijn.

Een tweede primeur voor onze tuin! Het is wel nog te vroeg om uit te maken over welke orchidee het zou gaan. In elk geval hebben we op hetzelfde moment ook nog op een andere plek in de tuin een gevlekte orchis ontdekt. Dus wie weet, hebben we er in één klap twee zeldzame soorten bij.



DE OORSPRONKELIJKE TUIN NA TRANSFORMATIE MET STRUIKEN EN LANG GRAS



EEN PRIMEUR DIT JAAR: KIKKERDRIL VAN EIGEN BODEM!

## Halte 4 en 5: Peren collectie, graanakker en poel

Laten we even naar de andere poel gaan kijken. Onderweg komen we het steengruis tegen van onze garage. Het idee is dat warmteminnende planten die van voedselarme grond houden deze plek koloniseren. Daarnaast staan enkele rijen laagstam perenbomen. Het zijn allemaal oude Belgische variëteiten die Lieven zo van uitsterven heeft gered. Naast de peren collectie ligt een klein perceel dat we ingezaaid hebben met graan. Het hoofddoel is echter niet het graan maar wat er tussen groeit. Heel wat akkeronkruiden zijn met uitsterven bedreigd door het intensief landbouwgebruik.

Voor onze voeten zoekt een vosje een nestplaats. Ik heb het natuurlijk niet over het zoogdier maar de solitaire bij die haar nest in de grond maakt. Haar roodrosse vacht maakt haar heel herkenbaar. Ah, we wandelen een stukje verder tot aan onze derde poel.

Deze hebben we vorig jaar gegraven op een stuk waar voorheen varkens liepen. Hier ligt nog geen kikkerdril in maar het is opmerkelijk hoe snel zo'n poel gekoloniseerd wordt door allerlei waterinsecten en zelfs poelstekken. De omgewoelde aarde van de varkens was ideaal om wilde bloemplanten in te zaaien. Een venkel en het kaasjeskruid zijn de winter goed doorgekomen.



## ● Halte 6 en 7: Bos en boomgaard

We lopen verder richting het bos. Je kan het nog niet herkennen als een bos want de boompjes die we hier hebben geplant zijn nu nog kleine, kale stokjes in de grond. Ze piepen met moeite boven het lange gras uit. Bovendien hebben de vorige twee droge zomers zo hun slachtoffers geëist. Vraag me maar binnen tien of twintig jaar hoe ons bos er dan uitziet... Naast het 'bos' ligt de hoogstamboomgaard. Hier staan veel oude appelvariëteiten zoals 'Luitenant Generaal van Biebuyck', perenbomen zoals 'Joséphine de Malines', pruimenbomen zoals 'Reine Claude D' Oullins' en abrikozenbomen zoals 'Bredase'. Even ben ik blij dat dit geen levensechte rondleiding is. Deze bomen zijn nog nooit gesnoeid geweest en zouden een snoeibeurt wel kunnen gebruiken. Ahja, voor de wintersnoei is het nu toch te laat.

Op sommige bomen staan de bloemknoppen al klaar om open te bloeien. Hier heeft een fazant vorige lente haar nest gemaakt. Van de vier jongen heeft de kat er één opgegeten. Over de duivel gesproken. Voor onze voeten ligt plots een stapel donsveren en ook twee grote pluimen van de fazant. Heeft de kat een tweede slachtoffer gemaakt? De slagpennen van de grote pluimen zijn niet afgebroken en er is ook geen karkas te bespeuren. Is dit het werk van een roofvogel? Of is de fazant in rui? Ik heb geen idee. Wat verder op het pad ligt een open gepikte eierschaal. De schaal is blauwgroen met bruine spikkels. Waarschijnlijk uit een merelnest geroofd.

We passeren de grote serre waar voorlopig wat sla en kolen in groeien maar binnenkort planten we hier de tomaten, paprika's en aubergines uit. We zijn in een grote cirkelbeweging gelopen en komen nu terug uit aan het kalkgrasland. Dat betekent dan onze rondleiding erop zit. Hopelijk heb je er van genoten. Ik in elk geval wel.



EEN SEIZOEN LATER NA HET UITGRAVEN VAN DE POEL IS DIT HET RESULTAAT!

## ● Overdenkingen op het terras

Elk tuintje hoe groot of hoe klein ook, heeft het potentieel om uit te groeien tot een oase voor plant en dier in een woestijn van beton, bespoten akkers en gazons met militaire coupe. Het aanleggen van een poel, een hoekje laten verwilderen, aanplanten met inheems plantmateriaal (hagen, bloembollen, klimplanten...), je gras maaien en afvoeren zonder bij te mesten, te kalken, te sproeien,... Veel van deze aanpassingen hebben snel effect. Zet een waardplant in je tuin (zoals de sleedoorn of de brandnetel) en zie daar de natuur terugkomen. Voor andere zaken heb je iets meer geduld nodig maar de verrassing is des te groter als ze dan toch verschijnen. Neem nu onze orchideeën bijvoorbeeld.

Wie had dat gedacht? Het is zo veel boeiender om rond te lopen in een gevarieerde tuin dan in dat gemillimeterd gazon waar niets te beleven valt. Bij ons kan je uren naar een vierkante meter gras kijken en steeds iets nieuws blijven ontdekken. Het doet mij denken aan een bericht die onlangs in het nieuws verscheen: "Natuurfotograaf uit Pelt spot gesterde distelboorvlieg in eigen tuin!"

Die man zijn tuin is een typisch Vlaams dorpstuintje met uitzondering van de achterkant die hij laat verwilderen. Zo zie je maar, je zou zo maar even een nieuwe soort voor België kunnen spotten! Op die primeur moeten wij nog even wachten...Lieven blijft alvast naarstig zoeken naar die unieke soort!

